

Oma Säästöpankki Oyj Konserni

Osavuosisikatsaus 30.9.2018

omasäästöpankki
Lähellä ja läsnä

Sisällysluettelo

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS	1
KESKEISET TAPAHTUMAT HEINÄ-SYYSKUUSSA	1
MERKITTÄVÄT TAPAHTUMAT TILIKAUDELLA 2018	2
TOIMINTAYMPÄRISTÖ	3
TALOUSTIEDOT	4
KONSERNIN TUNNUSLUVUT	6
VAKAVARAISUUS JA RISKIASEMA	7
MAHDOLLISET MUUTOKSET IT-JÄRJESTELMISSÄ	8
OLENNAISET TAPAHTUMAT KATSAUSPÄIVÄN JÄLKEEN	8
NÄKYMÄT TILIKAUDELLE 2018	9
TALOUELLISET TAVOITTEET	9
OMA SÄÄSTÖPANKKI -KONSERNIN OSAVUOSIKATSAUS	10
Konsernin lyhennetty tuloslaskelma	10
Konsernin lyhennetty laaja tuloslaskelma	11
Konsernin lyhennetty tase	12
Konsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset	13
Konsernin lyhennetty rahavirtalaskelma	14
Konsernin lyhennetty oman pääoman muutoslaskelma	16
OSAVUOSIKATSAUKSEN LIITTEET	17
TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT	53

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

”Julkistamme ensimmäistä kertaa pankin Q3 tuloksen. Pankin hyvä ja vahva tekeminen jatkuu odotustemme mukaisesti. Vauhtimme on poikkeuksellisen kovaa suhteessa markkiinaan. Alkuvuoden tuloksemme ennen veroja kasvoi viime vuoden vastaavasta ajankohdasta ollen 20,5 miljoonaa euroa. Korkokate ja palkkiotuotot, keskeiset tulolähteemme, kehittyivät edelleen suotuisasti. Korkokatteemme kasvoi 25 % ollen 35,9 miljoonaa euroa. Palkkiotuotot puolestaan kasvoivat 20,9 % ollen 19,4 miljoonaa euroa. Luottojen kysyntä jatkui hyvänä ja kortti- ja maksuliikenteen palkkiot kasvoivat. Liiketoiminnan kulut kasvoivat vertailukaudesta 15,7 % ollen 33,8 miljoonaa euroa. Pankin investointipäätökset näkyivät odotetusti kasvuna henkilöstö-, markkinointi- ja IT-kehityksen kustannuksissa. Taseen loppusumma kasvoi vertailukauden, syyskuun 2017, lopun tilanteesta noin 550 miljoonaa euroa eli 24 % päätyen 2,84 miljardiin euroon.”

Pasi Sydänlammi

toimitusjohtaja

KESKEISET TAPAHTUMAT HEINÄ-SYYSKUUSSA

- Oma Säästöpankin hallitus päätti kokouksessaan 9.8.2018 käynnistää selvitystyön arvioidakseen mahdollista listautumista Helsingin Pörssin päälistalle
- Pankki tiedotti elokuussa avaavansa uuden konttorin Ouluun vuoden 2018 aikana.
- Pankki osti 31.8.2018 25 % osuuden PP-Laskenta Oy:stä Oy Samlink Ab:lta. PP-Laskenta Oy tuottaa pankille kirjanpidon, palkanlaskennan ja viranomaisraportoinnin palveluja.
- Pankin toteutti brändiuudistuksen maksukorteissaan ja uuden ilmeen mukaiset Oma Säästöpankin maksukortit laskettiin liikkeelle elokuussa.
- Pankki tiedotti heinäkuussa laajentavansa Jyväskylän konttorin toimintoja kesällä 2019 osana uuden liiketilän hankintaa Jyväskylän ydinkeskustasta.
- Pankki allekirjoitti syyskuussa sopimukset koskien uusien Seinäjoelle vuonna 2019 valmistuvien toimitilojen hankintaa. Sopimusten kauppahinta oli yhteensä 2,3 miljoonaa euroa.

MERKITTÄVÄT TAPAHTUMAT TILIKAUDELLA 2018

- Pankki toteutti vuoden 2018 alussa organisaatiouudistuksen varmistamaan pankin kehittymisen ja kasvun myös jatkossa. Organisaatiouudistuksen yhteydessä pankkiin muodostettiin Yrityspankki.
- Henkilöstön kehittäminen on ollut yksi pankin toiminnan kehittämisen painopistealueista viime vuosina. Ensimmäisestä Tampereen yliopiston kanssa yhteistyössä toteutetusta OmaSp Master -koulutusohjelmasta valmistui helmikuussa 2018 13 pankin asiantuntijaa ja esimiestä.
- Pankin uusien OmaKonttori- ja OmaVahvistus-sovellusten käyttöönotto kevään ja kesän 2018 aikana monipuolistivat pankin asiakaspalvelua digitaalisissa kanavissa. OmaKonttori-sovelluksella voidaan lähettää viestejä sekä soittaa ääni- ja videopuheluita asiakkaan valitsemalle pankkineuvojalle. Sovelluksen kautta asiakkaan on mahdollista hoitaa pankkiasiointi henkilökohtaisesti saman pankkineuvojan kanssa kuin konttorissakin.
- Pankki allekirjoitti 1.6.2018 sopimuksen Euroopan Investointipankin kanssa suomalaisille Pk-yrityksille kohdistetusta lainasopimuksesta.
- Kesäkuussa 2018 pankki laski liikkeelle 100 miljoonan euron katettu joukkovelkakirjalaina osana joukkovelkakirjalainaohjelmaa. Lainan liikkeeseenlasku on joulukuussa 2017 liikkeeseenlasketun joukkovelkakirjalainan korotus, joka on tehty Oma Säästöpankin 1 500 000 000 euron joukkovelkakirjalainaohjelman alla.
- Pankin omistusosuus SAV-Rahoituksessa kasvoi kesäkuussa ja oli 30.6.2018 raportointihetkestä lähtien 50,7%.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Oma Säästöpankki toimii Suomessa vakaassa ja suotuisassa toimintaympäristössä, jossa sen toimintaa sääntelee Euroopan pankkiunionin yhteinen sääntely. Suomen bruttokansantuote (BKT) kääntyi vuodesta 2015 lähtien voimakkaaseen kasvuun, nousten 2,1 prosenttia vuonna 2016 ja 3,0 prosenttia vuonna 2017. BKT:n kasvun ennakoitaan jatkuvan ja olevan keskimäärin 1,8 prosenttia vuodessa myös vuosina 2018–2020¹. Pankin näemyksen mukaan liiketoimintaympäristö on Suomessa myös kotitalouksien velkaantumisen ja asuntojen hintojen osalta vakaa. Asuntojen hinnat ovat kehittyneet Suomessa tasaisesti kasvaen 1,8 prosenttia vuodessa aikavälillä 2008–2017² ja asuntojen hinnat suhteessa kotitalouksien käytettävissä oleviin tuloihin ovat laskeneet samalla ajanjaksolla keskimäärin 0,5 prosenttia³.

Asiakaskäyttäytymisen nopea muutos ja digitaalisten palveluiden käytön lisääntyminen eri osa-alueilla ovat asettaneet omat haasteensa finanssialan kyvylle vastata onnistuneesti asiakkaiden odotuksiin. Finanssialan (FA) tutkimuksen mukaan henkilökohtaista palvelua odottaa neuvontapalveluissa lähes puolet asiakkaista. Kasvava määrä asiakkaita odottaa palvelua arki-iltaisain ja reilu neljännes myös lauantaisin. Tiedot käyvät ilmi Finanssialan tuottamasta tutkimuksesta ”Säästäminen, Luotonkäyttö ja maksutavat 2017”. Oma Säästöpankki on pyrkinyt vastaamaan näihin haasteisiin uusilla digitaalisilla palveluillaan kuten OmaVahvistus-tunnuslukusovellus sekä OmaKonttori-sovellus. Omakonttori sovelluksella asiakas pystyy tapaamaan kasvatusten oman pankkineuvojan kanssa älypuhelimella ja hoitamaan pankkiasiansa ilman konttorikäyntiä. Oma Säästöpankki on kyennyt onnistuneesti vastaamaan muuttuneen toimintaympäristön asettamiin haasteisiin. Oma Säästöpankki on muuttanut palveluajkojaan vastaamaan asiakkaiden odotuksia, ja lähes kaikki kaupunkikonttorit palvelevat asiakkaita myös arki-iltaisain. Tapaamisia järjestetään enenevässä määrin asiakkaan toiveiden mukaisesti myös asiakkaan luona, asiakkaan haluamana ajankohtana.

¹ Lähde: IMF

² Lähde: Eurostat

³ Lähde: Eurostat (asuntojen hinnat) ja OECD (kotitalouksien käytettävissä olevat tulot määriteltynä bruttomääräisinä käytettävissä olevina vuosituloina, joihin on lisätty nettomuutos eläkevaroissa, joihin kotitalous on oikeutettu)

TALOUSTIEDOT

Tuloksen erissä on vertailukautena käytetty ajankohtaa 1.1.-30.9.2017 ja taseen ja vaka-
varaisuuden vertailukautena ajankohtaa 31.12.2017.

Tulos

Oma Säästöpankki -konsernin voitto ennen veroja oli 20,5 miljoonaa euroa (19,9).

Korkokate kasvoi 25,0 % päätyen 35,9 miljoonaan euroon (28,7). Korkokatteen suotuisaan
kehitykseen vaikutti luottokannan kasvusta seuraava korkotuottojen kasvaminen.

Palkkiotuotot (nettomääräisenä) kasvoivat 20,9 % edellisen vuoden vastaavasta ajankoh-
dasta ollen 19,4 miljoonaa euroa (16,0). Palkkiotuottojen kasvuun vaikutti luotonannon
kasvun lisäksi kortti- ja maksuliikenteen palkkioiden kasvu.

Liiketoiminnan tuotot yhteensä olivat 57,8 miljoonaa euroa (50,0), jossa kasvua oli 15,7 %.
Liiketoiminnan tuottojen kasvu kokonaisuudessaan johtui liiketoiminnan kasvusta ja osin
myös joulukuussa 2017 toteutetusta S-Pankin pk-yritys- sekä maa- ja metsätalousliiketo-
iminnan liiketoiminnan ostosta seuranneesta asiakasvolyymien ja liiketoiminnan kasvusta.

Liiketoiminnan kulut yhteensä olivat 33,8 miljoonaa euroa (29,2). Kulut kasvoivat vertailu-
kaudesta 15,7 %. Merkittävä osa kasvusta koostui henkilöstökulujen 1,8 miljoonan euron
sekä liiketoiminnan muiden kulujen 2,1 miljoonan euron lisäyksestä. Liiketoiminnan mui-
den kulujen kasvua selittävät markkinoinnin ja IT-kehityksen kustannukset. konsernin
kulu-tuotto –suhde oli 58,5 % (58,5 %), joka oli samalla tasolla kuin vuonna 2017, johtuen
sekä liiketoiminnan tuottojen, että kulujen kasvusta vuoden 2018 aikana.

Henkilöstökuluja kasvattivat perustettavien uusien konttoreiden henkilöstön rekrytoinnit
sekä osin myös S-Pankin kanssa tehdyn liiketoimintakaupan yhteydessä Oma Säästöpan-
kin palvelukseen siirtyneet työntekijät. Oma Säästöpankki avasi uuden konttorin Jyväskylä-
lään marraskuussa 2017 ja pankki on julkistanut avaavansa uudet konttorit Helsinkiin, Tur-
kuun ja Ouluun loppuvuoden 2018 sekä alkuvuoden 2019 aikana. Henkilöstökuluja kasvat-
tivat pääosin uusiin avattaviin yksiköihin tehdyt rekrytoinnit. Vuoden 2018 henkilöstön kes-
kimääräinen lukumäärä oli 287 (266) raportointikauden lopussa.

Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot pitävät sisällään IFRS 9 Rahoitusinstrumentit –
standardin mukaan lasketut odotettavissa olevat luottotappiot, ja lopulliset luottotappiot

sekä luottotappioiden peruutukset asiakkaille myönnettyistä lainoista. Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot olivat kauden aikana yhteensä 3,5 miljoonaa euroa (0,8). Rahoitusvarojen arvonalentumistappioista toteutuneiden luottotappioiden, netto-osuus oli 1,4 miljoonaa euroa (1,7).

Tase

Konsernin taseen loppusumma oli 2 841,9 miljoonaa euroa (2 726,6). Tase kasvoi 4,2 % ja taseen keskeiset erät ovat kehittyneet 31.12.2017 ajankohtaan seuraavasti:

Luotonanto

Konsernin luotonannon kokonaismäärä katsauskauden lopussa oli 2 415,6 miljoonaa euroa (2 137,9), jossa kasvua oli 277,8 miljoonaa euroa eli 13,0 %. Kasvu muodostui valtaosin pienyritysten lainoista sekä yksityishenkilöiden asuntolainoista ja kulutusluotoista.

Talletukset

Konsernin varainhankinnasta valtaosa muodostui yleisöltä vastaanotetuista talletuksista. Talletusten määrä katsauskauden lopussa oli 1 728,9 miljoonaa euroa (1 639,3). Talletukset kasvoivat tarkastelukauden aikana 89,6 miljoonaa euroa eli 5,5 %.

Muu varainhankinta

Muu varainhankinta koostuu liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista, sijoitustodistuksista, debentuurilainoista sekä lainoista Pohjoismaiden investointipankilta ja Euroopan Investointipankilta. Näiden määrä kauden lopussa oli 819,3 miljoonaa euroa (801,0). Muun varainhankinnan määrä kasvoi 18,4 miljoonaa euroa eli 2,3 %.

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

Konsernin tunnusluvut (1 000 euroa)	1-9/2018*	1-9/2017	1-12/2017
Liikevaihto	65 804	57 972	84 921
Korkokate	35 925	28 744	39 317
% liikevaihdosta	54,6 %	49,6 %	46,3 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	57 806	49 959	74 091
Liiketoiminnan kulut yhteensä	- 33 797	- 29 215	- 41 112
Kulu-tuottosuhde	58,5 %	58,5 %	55,5 %
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot, netto	- 3 549	- 835	- 2 600
Tulos ennen veroja	20 460	19 910	30 379
% liikevaihdosta	31,1 %	34,3 %	35,8 %
Tilikauden tulos	16 603	16 041	24 087
Taseen loppusumma	2 841 945	2 291 432	2 726 567
Oma pääoma	254 633	237 693	241 484
Kokonaispääoman tuotto, ROA %	0,8 %	1,0 %	1,0 %
Oman pääoman tuotto, ROE %	8,9 %	9,3 %	10,4 %
Osakekohtainen tulos (EPS), euro	32,92	32,74	49,22
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin (poislukien omat osakkeet)	501 816	490 960	491 859
Osakkeiden määrä kauden lopussa (poislukien omat osakkeet)	501 825	490 960	501 744
Omavaraisuusaste	9,0 %	10,4 %	8,9 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)**	17,7 %	18,8 %	19,1 %
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)**	16,7 %	18,5 %	17,8 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)**	16,7 %	18,5 %	17,8 %
Maksuvalmiusvaatimus (LCR) %***	138,6 %	107,9 %	280,3 %
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	287	266	256

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet ovat luettavissa osavuosisikatsauksen sivulta 53-54.

* Rahoitusinstrumentit -standardin käyttöönotto 1.1.2018. Vertailuvuoden lukuja ei ole laskettu uudelleen.

** 1-9/2018 kauden vakavaraisuuden tunnusluku laskettuna konsernista. Vertailuvuosien tiedot laskettu emoyhtiöstä.

*** Maksuvalmiusvaatimuksen tunnusluku laskettuna emoyhtiöstä.

VAKAVARAISUUS JA RISKIASEMA

Oma Säästöpankki -konserni soveltaa vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin osalta perusmenetelmää. Standardimenetelmässä vastuut jaetaan vastuuryhmiin ja vähittäissaamisten ryhmässä on määritelty luotonannon hajautukselle vaadittavat vähimmäisrajat. Oma Säästöpankki -konserni julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Osavuosikatsauksessa julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot. Vakavaraisuuden ja riskien hallinnasta sekä riskeistä kerrotaan tarkemmin Oma Säästöpankin tilinpäätöksessä 31.12.2017.

Finanssivalvonta on asettanut 29.6.2018 kaikille luottolaitoksille rakenteellisen järjestelmäriskin perusteella lisäpääomavaatimuksen. Oma Säästöpankki Oyj:lle on määrätty konsolidoidulla ydinpääomalla katettava 1 %:n lisäpääomavaatimus (järjestelmäriskipuskuri). Päätös tulee voimaan 1.7.2019.

Vakavaraisuuslaskennan raportointitaso muuttui vuoden 2018 ensimmäisestä kvartaalista alkaen. Osavuosikatsauksessa 30.9.2018 vakavaraisuus raportoidaan Oma Säästöpankki -konsernin tasolla, kun vertailukausien luvut raportoitiin emoyhtiö Oma Säästöpankki Oyj:n tasolla. Oma Säästöpankki Oyj muodostaa olennaisen osan konsernista, ja täten konsernin ja emoyhtiön luvut ovat olennaisilta osin vertailukelpoisia keskenään.

Oma Säästöpankki -konsernin omat varat (TC) yhteensä olivat 260,9 miljoonaa euroa (250,3), kun omien varojen kokonaispääomavaatimus oli 154,8 miljoonaa euroa (137,6). Kokonaispääomavaatimus sisältää vähimmäispääomavaateen (8 %) lisäksi myös kiinteän pääomapuskurin (2,5 %) sekä vastasyklisen pääomapuskurin. Ensisijainen pääoma (T1) oli 246,6 miljoonaa euroa (232,5), joka oli kokonaisuudessaan ydinpääomaa (CET1). Toisijainen pääoma (T2) oli 14,3 miljoonaa euroa (17,8) koostuen debentuurilainoista. Omien varojen kasvu johtui pääosin konsernin positiivisesta tuloskehityksestä.

Oma Säästöpankki -konsernin vakavaraisuussuhde (TC) säilyi edelleen hyvällä tasolla ja oli kauden lopussa 17,7 % (19,1). Ensisijaisen pääoman suhde (T1) ja ydinpääoman (CET1) suhde riskipainotettuihin eriiin oli 16,7 % (17,8). Merkittävin tekijä suhdelukujen muutokseen oli riskipainotettujen erien kasvu luottokannan kasvun myötä. Vähimmäisomavaraisuusaste oli kauden lopussa 8,5 % (8,4). Oma Säästöpankki -konsernin vakavaraisuuden yhteenveto esitetään liitetiedossa K14.

MAHDOLLISET MUUTOKSET IT-JÄRJESTELMISSÄ

Oma Säästöpankki on yhdessä muiden Samlinkin omistajien kanssa selvittänyt vaihtoehtoja Samlinkin peruspankkijärjestelmän uudistamiseksi. Oma Säästöpankki on kartoittanut uudistuksen tarvetta ja toteuttamisvaihtoehtoja parantaakseen kilpailukykyä ja alentaakseen IT-kuluja. Mahdollinen uudistushanke on osavuosikatsauksen raportointihetkellä edelleen suunnittelu- ja neuvotteluvaiheessa eikä päätöksiä toistaiseksi ole tehty uudistushankkeen toteuttamisesta tai sen aikataulusta. Pankki on kuitenkin tunnistanut potentiaaliset päävaihtoehdot uudistushankkeen toteuttamiselle. Huomioiden suunnittelu- ja neuvotteluvaiheeseen käytetty aika ja neuvottelujen eteneminen viime viikkoina on kuitenkin mahdollista, että päätös saatetaan tehdä nopealla aikataululla olettaen, että kaikki osapuolet pääsevät yhteisymmärrykseen muun muassa uudistuksen toteuttamistavasta, aikataulusta ja kustannuksista.

Toteutuessaan uudistushanke olisi merkittävä hanke, jonka kustannukset pankin osalta olisivat suuruusluokaltaan noin 20–30 miljoonaa euroa jaksottuen useammalle vuodelle. Toisaalta pankki arvioi, että investoinnin kokonaiskustannuksen vastapainoksi syntyisi säästöjä sekä suoraan että välillisesti, jonka seurauksena pankin kokonaiskulutaso ei muuttuisi merkittävästi. Uudistuksen kustannuksia on raportointihetkellä olevien tietojen mukaan tarkoitus jakaa hankkeeseen osallistuvien pankkien kesken ja Oma Säästöpankki aktivoisi investoinnin kustannukset taseeseensa ja poistoja tehtäisiin vähintään 10 vuotta. Mahdollisesti toteutettavan uudistuksen yksityiskohdat ovat avoimina, eikä pankilla ole vielä yksityiskohtaista tietoa hankkeen toteutusaikataulusta, kustannuksen lopullisesta määrästä ja josta tai mahdollisten säästöjen suuruusluokasta ja esitetyt arviot voivat muuttua. Pankin tavoitteena kuitenkin on kattaa kaikki, tai vähintään valtaosa, mahdollisen uudistushankkeen kuluista säästöinä. Ja muilla mahdollisen uudistuksen yhteydessä syntyvillä tuloilla.

OLENNAISET TAPAHTUMAT KATSAUSPÄIVÄN JÄLKEEN

Oma Säästöpankki ja Pohjoismaiden Investointipankki (NIB) allekirjoittivat 18.10.2018 sopimuksen 35 miljoonan euron lainaohjelmasta pienten ja keskisuurten yritysten, pienten midcap-yritysten sekä ympäristöprojektien rahoittamiseen. Ohjelman laina-aika on seitsemän vuotta. Kyseessä on Oma Säästöpankin ja NIB:n toinen yhdessä järjestämä lainaohjelma. Lehdistötiedote lainaohjelmasta julkistettiin 18.10.2018.

Oma Säästöpankki on julkistanut avaavansa uudet yksiköt Helsinkiin ja Ouluun loppuvuoden 2018 aikana sekä Turkuun uuden laajennetun yksikön alkuvuoden 2019 aikana.

Ulkopuolelta tulevien vaatimusten vuoksi pankki purki tilinumerosarjojen päällekkäisyyksiä lokakuun loppupuolella. Projekti oli mittava toteutustyö ja iso muutos pankin asiakkaille. Tilinumeroiden yhtenäistämisen myötä pankki pystyy kehittämään palvelujaan tulevaisuudessa entistä paremmin.

NÄKYMÄT TILIKAUDELLE 2018

Pankki arvioi, että tilikauden 2018 tulos ennen veroja ilman rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuottoja kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna. Tilikauden 2017 aikana Oma Säästöpankin tuloksessa korostuivat rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot, joiden vaikutus tulokseen oli 10,8 miljoonaa euroa. Tulos ennen veroja ilman rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuottoja oli 19,6 miljoonaa euroa vuonna 2017.

TALOUDELLISET TAVOITTEET

Oma Säästöpankin hallitus on vahvistanut syyskuussa 2018 seuraavat taloudelliset tavoitteet:

- **Kasvu:** 10–15 prosentin vuotuinen liiketoiminnan kokonaistuottojen kasvu nykyisissä vallitsevissa markkinaolosuhteissa
- **Kannattavuus:** Kulu-tuotto -suhde alle 55 prosenttia
- **Oman pääoman tuotto (ROE):** Oman pääoman tuotto (ROE) yli 10 prosenttia pitkällä tähtäimellä
- **Vakavaraisuus:** Ydinpääomasuhde (CET1) vähintään 16 prosenttia

OMA SÄÄSTÖPANKKI -KONSERNIN OSAVUOSIKATSAUS

Konsernin lyhennetty tuloslaskelma

Konsernin tuloslaskelma (1 000 euroa)	1-9/2018	1-9/2017	2018 Q3	2017 Q3	1-12/2017	Liite
Korkotuotot	40 961	34 157	14 313	11 604	46 579	
Korkokulut	- 5 036	- 5 414	- 1 493	- 1 543	- 7 262	
Korkokate	35 925	28 744	12 820	10 063	39 317	K8
Palkkiotuotot	22 336	18 622	7 390	6 338	24 814	
Palkkiokulut	- 2 963	- 2 598	- 1 073	- 986	- 3 569	
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	19 374	16 023	6 317	5 352	21 245	K9
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	832	2 905	540	335	10 780	K10
Liiketoiminnan muut tuotot	1 675	2 288	129	406	2 748	
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	57 806	49 959	19 806	16 154	74 091	
Henkilöstökulut	- 11 322	- 9 545	- 3 728	- 3 096	- 13 137	
Liiketoiminnan muut kulut	- 20 414	- 18 302	- 6 228	- 5 721	- 25 470	
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	- 2 061	- 1 368	- 722	- 450	- 2 504	
Liiketoiminnan kulut yhteensä	- 33 797	- 29 215	- 10 678	- 9 266	- 41 112	
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot, netto	- 3 549	- 835	- 1 737	- 583	- 2 600	K11
Tulos ennen veroja	20 460	19 910	7 391	6 305	30 379	
Tuloverot	- 3 856	- 3 869	- 1 402	- 1 254	- 6 292	
Tilikauden tulos	16 603	16 041	5 988	5 052	24 087	
Josta:						
Oma Säästöpankki Oyj osakkeenomistajien osuus	16 520	16 076	5 954	5 077	24 208	
Määräysvallattomien omistajien osuus	83	36	35	27	120	
Yhteensä	16 603	16 041	5 988	5 052	24 087	
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	32,92	32,74	11,86	10,34	49,22	

1-9/2018 lukuihin vaikuttaa IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin käyttöönotto 1.1.2018. Vertailuvuoden lukuja ei ole laskettu uudelleen.

Konsernin lyhennetty laaja tuloslaskelma

Konsernin laaja tuloslaskelma (1 000 euroa)	1-9/2018	1-9/2017	2018 Q3	2017 Q3	1-12/2017
Tilikauden tulos	16 603	16 041	5 988	5 052	24 087
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	- 630	2 732	- 1 149	1 649	- 4 808
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	9	-	5	- 18	- 149
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleenmäärittämisestä johtuvat voitot ja tappiot	9	-	5	- 18	- 149
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä	-	-	-	-	-
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	- 639	2 732	- 1 155	1 667	- 4 659
Käypään arvoon arvostamisesta	- 639	2 735	- 1 155	1 670	- 4 655
Rahavirran suojauksesta	-	3	-	3	4
Tuloverot	126	- 546	230	- 329	962
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	- 2	-	- 1	4	30
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleenmäärittämisestä johtuvat voitot ja tappiot	- 2	-	- 1	4	30
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	128	- 546	231	- 443	932
Käypään arvoon arvostamisesta	128	- 547	231	- 444	931
Rahavirran suojauksesta	-	1	-	1	1
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	- 504	2 187	- 919	1 321	- 3 846
Tilikauden laaja tulos	16 100	18 227	5 070	6 372	20 241
Emoyhtiön omistajien osuus	16 017	18 263	5 035	6 398	20 361
Määräysvallattomien osuus	83	- 36	35	- 27	- 120
Yhteensä	16 100	18 227	6 070	6 372	20 241

Konsernin lyhennetty tase

Varat (1 000 euroa)	30.9.2018	31.12.2017	30.9.2017	Liite
Käteiset varat	40 025	280 718	6 471	
Tulosvaikuttisesti käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	-	332	332	
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	59 155	58 394	53 582	K3
Lainat ja saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 415 624	2 137 868	1 917 531	K3
Johdannaiset	1 812	1 676	2 132	K4
Sijoitusomaisuus	267 236	194 253	271 049	K5
Osuudet pääomamenetelmällä yhdisteltävissä yhtiöissä	175	-	-	
Aineettomat hyödykkeet	5 288	6 515	4 858	
Aineelliset hyödykkeet	16 915	17 348	16 607	
Muut varat	34 403	28 337	17 804	
Laskennalliset verosaamiset	1 313	1 128	1 067	
Varat yhteensä	2 841 945	2 726 567	2 291 432	
Velat (1 000 euroa)	30.9.2018	31.12.2017	30.9.2017	Liite
Velat luottolaitoksille	59 629	35 993	34 062	K6
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 728 865	1 639 304	1 512 107	K6
Johdannaiset	2 038	2 222	-	K4
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	734 698	736 961	455 072	K7
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	25 000	28 000	12 800	
Varaukset ja muut velat	16 772	22 042	19 630	
Laskennalliset verovelat	19 977	19 119	19 465	
Tuloverovelat	333	1 441	602	
Velat yhteensä	2 587 312	2 485 083	2 053 738	
Oma pääoma (1 000 euroa)	30.9.2018	31.12.2017	30.9.2017	
Osakepääoma	24 000	24 000	24 000	
Rahastot	107 688	110 268	113 603	
Kertyneet voittovarot	122 230	106 439	99 228	
Oma pääoma emoyhtiön omistajien osuus yhteensä	253 919	240 706	236 831	
Oma Säästöpankki Oyj osakkeenomistajien osuus	253 919	240 706	236 831	
Määräysvallattomien omistajien osuus	715	778	862	
Oma pääoma yhteensä	254 633	241 484	237 693	
Velat ja oma pääoma yhteensä	2 841 945	2 726 567	2 291 432	

Konsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuoliset sitoumukset (1 000 euroa)	30.9.2018	31.12.2017	30.9.2017
Takaukset ja pantit	19 659	14 972	12 640
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	415	471	521
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	20 073	15 443	13 161
Käyttämättömät luotonjärjestelyt	201 188	188 634	156 974
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	201 188	188 634	156 974
Konsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	221 261	204 077	170 135

Konsernin lyhennetty rahavirtalaskelma

Rahavirtalaskelma (1 000 euroa)	1-9/2018	1-9/2017	1-12/2017
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden tulos	16 603	16 041	24 087
Oikaisut tilikauden tulokseen	9 497	5 896	10 938
Käyvän arvon muutokset	- 213	- 223	69
Poistot ja arvonalentumistappiot sijoituskiinteistöistä	9	325	317
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	2 061	1 368	2 504
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/tappiot	402	57	- 57
Arvonalentumistappiot	3 549	1 088	2 596
Tuloverot	3 856	3 869	6 292
Arvonalentumistappioiden oikaisut	-	- 254	4
Muut oikaisut	- 168	- 221	- 787
Liiketoiminnan rahavirta ennen saamisten ja velkojen muutoksia	26 101	21 936	35 025
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)			
Saamistodistukset	- 69 611	- 22 483	- 2 882
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta		- 785	- 1 176
Lainat ja saamiset asiakkailta	- 282 456	- 127 549	- 349 626
Johdannaiset ja suojauslaskenta	16	48	48
Sijoitusomaisuus	- 4 134	11 264	60 508
Muut varat	- 5 992	- 5 674	- 16 208
Yhteensä	- 362 177	- 145 275	- 309 432
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)			
Velat luottolaitoksille	23 636	- 5 581	1 736
Velat asiakkaille	89 779	30 240	154 509
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	- 2 263	102 022	383 911
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-	15 200
Varaukset ja muut velat	- 5 990	- 4 993	- 2 227
Yhteensä	105 162	121 689	553 129
Maksetut tuloverot	- 3 960	- 1 521	- 2 470
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	- 234 875	- 3 171	276 252
Investointien rahavirta	1-9/2018	1-9/2017	1-12/2017
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	- 552	- 1 561	- 5 317
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	603	767	1 187
Yhteisyritysten hankinta	- 175	-	-
Investointien rahavirta yhteensä	- 124	- 794	- 4 130

OMA SÄÄSTÖPANKKI OYJ -KONSERNIN OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2018

Rahoitustoiminnan rahavirta

Velat, joilla huonompi etuoikeus, lisäykset	200	-	-
Velat, joilla huonompi etuoikeus, vähennykset	- 3 000	- 4 800	- 4 800
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta ¹	- 45	- 76	- 76
Muut oman pääoman erien rahamääräiset lisäykset	24	-	2 577
Maksetut osingot	- 2 112	- 1 576	- 1 576
Rahoitustoiminnan rahavirta yhteensä	- 4 933	- 6 452	- 3 875

Rahavarojen nettomuutos

- 239 932 - 10 418 268 247

Rahavarat raportointikauden alussa	339 111	55 409	55 409
Rahavarat raportointikauden lopussa	99 180	44 991	323 658

Rahavarat muodostuvat seuraavista eristä:

Käteiset varat	40 025	6 471	280 718
Rahavarat muut järjestelyt ²	-	-	15 453
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	59 155	38 521	58 393
Yhteensä	99 180	44 991	339 111

Saadut korot	32 217	27 261	39 645
Maksetut korot	- 1 882	- 2 330	- 5 941
Saadut osingot	985	929	966

¹ Vuoden 2017 tilinpäätöksessä julkaistussa rahavirtalaskelmassa esitettiin -76 tuhannen euron erä Investointien rahavirrassa kohdassa Muiden sijoitusten lisäykset. Kyseinen erä on korjattu tässä rahavirtalaskelmassa Rahoituksen rahavirtoihin kohtaan Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat.

² Oma Säästöpankki avasi TARGET2 –tilin Suomen pankissa syyskuussa 2017. Pankin vähimmäisvarantotalletus siirrettiin Suomen pankkiin lokakuussa 2017. Vuoden 2017 tilinpäätöksessä vähimmäisvarantotalletus luettiin erään "Lainat ja saamiset luottolaitoksilta". 31.12.2017 ajankohdan luku on korjattu takautuvasti 30.9.2018 osavuositarkastuksessa ja siirretty taseen erään "Käteiset varat" Rahavirtalaskelmassa tämä erä huomioidaan kohdassa "Rahavarat muut järjestelyt".

Konsernin lyhennetty oman pääoman muutoslaskelma

Oman pääoman muutos (1 000 euroa)	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Suojausinstrumenttien rahasto	Muut rahastot	Rahastot yhteensä	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajien osuus yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma Pääoma 31.12.2017	24 000	106 087	4 181	-	0	110 268	106 439	240 706	778	241 484
IFRS9:n siirtymän vaikutus 1.1.2018			- 2 181			- 2 181	1 432	- 749	- 131	- 880
Oma pääoma 1.1.2018	24 000	106 087	1 999	-	0	108 086	107 871	239 957	647	240 604
Laaja tulos										
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	16 520	16 520	83	16 603
Muut laajan tuloksen erät	-	-	511	-	-	511	7	- 504	-	504
Laaja tulos yhteensä	-	-	511	-	-	511	16 527	16 017	83	16 100
Liiketoimet omistajien kanssa										
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-	-	-	26	- 26	-	26
Osakepääoman lisäys	-	50	-	-	-	50	-	50	-	50
Osingonjako/Voitonjako	-	-	-	-	-	-	2 112	- 2 112	-	2 112
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta	-	-	62	-	-	62	30	33	- 15	17
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	-	50	62	-	-	112	- 2 168	- 2 056	- 15	- 2 071
Oma pääoma yhteensä 30.9.2018	24 000	106 137	1 551	-	0	107 688	122 230	253 919	715	254 633

Oman pääoman muutos (1 000 euroa)	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Suojausinstrumenttien rahasto	Muut rahastot	Rahastot yhteensä	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajien osuus yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2017	24 000	103 510	7 905	3	0	111 418	84 740	220 158	913	221 071
Laaja tulos										
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	16 076	16 076	- 36	16 041
Muut laajan tuloksen erät	-	-	2 188	- 3	-	2 185	-	2 185	-	2 185
Laaja tulos yhteensä	-	-	2 188	- 3	-	2 185	16 076	18 262	- 36	18 227
Liiketoimet omistajien kanssa										
Voitonjako	-	-	-	-	-	-	1 576	- 1 576	-	1 576
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-	13	- 13	-	13
Tytäryhtiön hankinta, josta määräysvallattomien omistajien osuus	-	-	-	-	-	-	-	-	- 14	14
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	-	-	-	-	-	-	1 589	- 1 589	-	-
Oma pääoma yhteensä 30.9.2017	24 000	103 510	10 093	-	0	113 603	99 228	236 831	862	237 693

OSAVUOSIKATSAUKSEN LIITTEET

K1	Laatimisperiaatteet
K2	Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu
K3	Lainat ja saamiset
K4	Johdannaiset ja suojauslaskenta
K5	Sijoitusomaisuus
K6	Velat yleisölle ja julkisyhteisöille ja velat luottolaitoksille
K7	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
K8	Korkokate
K9	Palkkiotuotot ja -kulut
K10	Rahoitusvarojen ja velkojen nettotuotot
K11	Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot
K12	Käyvät arvot arvostusmenetelmän mukaisesti
K13	Lähipiiritiedot
K14	Vakavaraisuuden yhteenveto
K15	IFRS9 siirtymän vaikutukset avaavaan taseeseen
K16	Olellaiset tapahtumat puolivuosisikatsauspäivän jälkeen

K1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernin emoyhtiö on Oma Säästöpankki Oyj, jonka kotipaikka on Seinäjoki ja pääkonttori Lappeenrannassa, Valtakatu 32, 53100 Lappeenranta. Jäljennös tilinpäätöksestä ja osavuosikatsaus on saatavilla pankin verkkosivuilta www.omasp.fi.

Oma Säästöpankki -konserni muodostuu emoyhtiöstä (Oma Säästöpankki Oyj) ja sen kahdesta tytäryhtiöstä (Koy Lappeenrannan Säästökeskus ja SAV-Rahoitus Oyj) sekä yhdestä yhteisyrityksestä PP-Laskenta Oy:stä.

Tämä osavuosikatsaus on Oma Säästöpankki -konsernin ensimmäinen IAS 34 -standardin mukaan laadittu osavuosikatsaus kolmannelta kvartaalilta. Lisäksi konserni on julkaissut kuluvalla tilikaudella puolivuositiedotuksen. Tämän johdosta taulukoissa ja vertailutietoina ei esitetä ensimmäisen kvartaalin osalta lukuja.

Hallitus on hyväksynyt osavuositiedotuksen ajalta 1.1.–30.9.2018 kokouksessaan 4.11.2018

1.1 Yleistä laatimisperiaatteista

Osavuositiedotus on laadittu IAS 34 *Osavuositiedotukset* -standardin mukaisesti. Osavuositiedotuksen laatimisperiaatteet ovat samat kuin vuoden 2017 tilinpäätöksessä lukuun ottamatta IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* -standardin käyttöönotosta aiheutuvia muutoksia.

IFRS 9 korvaa IAS 39 *Rahoitusinstrumentit -kirjaaminen ja arvostaminen* -standardin. IFRS 9:n käyttöönoton seurauksena tehdyt muutokset laatimisperiaatteisiin on esitetty osana osavuositiedotusta.

Oma Säästöpankki osti 31.8.2018 25 % osuuden PP-Laskenta Oy:stä Oy Samlink Ab:lta. Sijoitus yhdistellään konserniin yhteisyrityksenä pääomaosuusmenetelmällä.

IFRS 9 -standardin lisäksi konserni otti käyttöönsä IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* -standardin, joka korvasi tuloutusta koskevan ohjeistuksen, muun muassa IAS 18:n *Tuotot*, IAS 11:n *Pitkäaikaishankkeet* sekä IFRIC 13:n *Kanta-asiakasohjelmat*. Standardin käyttöönotolla ei ole ollut vaikutusta Oma Säästöpankki -konsernin kirjattavien tuottojen määrään tai kirjaamisajankohtaan.

Osavuositiedotuksen luvut esitetään tuhansissa euroissa, ellei toisin ole ilmoitettu. Liitetietojen luvut ovat pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa taulukossa tai laskelmassa esitetystä summasta. Konsernin ja siihen kuuluvien yritysten

1.2 IFRS 9:n käyttöönoton muutokset tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden Rahoitusinstrumentit –kappaleeseen

1.2.1 Rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä arvostetaan rahoitusvaroihin kuuluva erä käypään arvoon. Jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava erä, siihen lisätään tai siitä vähennetään erän hankkimisesta välittömästi johtuvat transaktiomenot.

Välittömästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen rahoitusvarasta kirjataan odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä, jos rahoitusvara arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta.

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä rahoitusvarat luokitellaan johonkin kolmesta seuraavasta erästä:

- jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat,
- käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat tai
- käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat.

Rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen velkainstrumenttien osalta perustuu Oma Säästöpankin liiketoimintamalliin ja sopimusten mukaisten rahavirtojen luonteeseen.

1.2.2 Jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat rahoitusvarat

Rahoitusvarat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun silloin, kun sopimuksen mukaiset rahavirrat koostuvat vain pääomalyhennyksistä ja korkovirroista ja Oma Säästöpankki on luokitellut sen liiketoimintamalliin, jossa tavoitteena on kerätä sopimuksen mukaiset rahavirrat sopimuksen elinkaaren ajalta.

1.2.3 Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat

Rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta silloin, kun sopimuksen mukaiset rahavirrat koostuvat vain pääomalyhennyksistä ja korkovirroista ja Oma Säästöpankki on luokitellut ne liiketoimintamalliin, jossa tavoitteena on toisaalta pitää rahoitusvara kerätäkseen sopimuksen mukaiset rahavirrat mutta myös mahdollisesti myydä rahoitusvarat ennen eräpäivää.

1.2.4 Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat

Rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, ellei niitä arvosteta IFRS 9:n mukaisesti jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjataan pääsääntöisesti sellaiset rahoitusvarat, joiden liiketoimintamallina on käydä aktiivisesti kauppaa ja jotka on hankittu ansaintatarkoituksessa lyhyellä aikavälillä.

1.3 Oman pääoman ehtoiset instrumentit

Oman pääoman ehtoiset sijoitukset arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, ellei pankki tee sijoituskohtaisesti peruuttamatonta valintaa siitä, että sijoitus arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta.

Oma Säästöpankilla ei ole käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavia oman pääoman ehtoisia sijoituksia.

1.4 Liiketoimintamallien arviointi

Oma Säästöpankki määrittää liiketoimintamallin tavoitteen portfoliokohtaisesti perustuen siihen, miten liiketoimintaa hallinnoidaan ja raportoidaan johdolle. Määrityksessä pankki käyttää lähtökohtana pankin johdon hyväksymää sijoitus- ja luotonantopolitiikkaa.

Liiketoimintamalli kuvaa portfoliokohtaista ansaintamallia, jonka tarkoituksena on joko kerätä pelkästään sopimukseen perustuvia rahavirtoja, kerätä sopimukseen perustuvia rahavirtoja sekä rahoitusvarojen myynnistä saatavia rahavirtoja tai kerätä rahoitusvarojen kaupankäynnistä muodostuvia rahavirtoja.

1.5 Rahavirtatestaus

Mikäli liiketoimintamalli on muu kuin kaupankäynti, Oma Säästöpankki arvioi perustuvatko sopimukseen liittyvät rahavirrat yksinomaan pääoman ja koron maksuihin (nk. SPPI-testi). Mikäli rahavirtakriteeri ei täyty, kirjataan rahoitusvara käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Tehdessään arviota siitä, koostuvatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja koron maksuista, Oma Säästöpankki tarkastelee instrumentin sopimusehtoja. Tämä sisältää arvion muun muassa siitä, sisältääkö rahoitusvara sellaisia sopimusehtoja, jotka voivat muuttaa rahavirtojen ajoitusta tai määrää niin, että SPPI-testin ehdot eivät täyty.

Oma Säästöpankin myöntämissä vähittäispankki- ja yrityslainoissa on ennenaikainen takaisinmaksuominaisuus. Tämä ominaisuus kuitenkin täyttää rahavirtatestauksen kriteerit,

sillä ennenaikaisesti takaisinmaksettavan lainan yhteydessä pankilla on mahdollisuus periä kohtuullinen korvaus ennenaikaisesta sopimuksen päättämisestä.

1.6 Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Arvonalentumista koskeva vähennyserä, odotettavissa oleva luottotappio (ECL), lasketaan kaikista jaksotettuun hankintamenuon arvostettavista ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista tase-eristä sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista ja takaussopimuksista.

Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavista rahoitusvaroista kirjataan odotettavissa olevaa tappiota koskeva vähennyserä kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta arvostettavista rahoitusvaroista kirjataan odotettavissa oleva luottotappio käyvän arvon rahastoon muun laajan tuloksen eriin. Taseen ulkopuolisten erien osalta odotettavissa oleva luottotappio kirjataan varaukseksi.

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan rahoitusvaran koko voimassaoloajalta silloin, kun rahoitusvaraan liittyvä laiminlyönninriski on raportointipäivänä lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Muissa tapauksissa lasketaan odotettavissa oleva luottotappiotappio perustuen arvioon maksujen laiminlyönnille seuraavan 12 kuukauden kuluessa raportointipäivästä.

Odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan jokaisena raportointipäivältä ja ne kuvastavat:

- vinoutumatonta ja todennäköisyyksillä painotettua rahamäärää, joka määritetään arvioimalla mahdollisten tulevien vaihtelualue,
- rahan aika-arvoa ja
- järkevää ja perusteltavissa olevaa informaatiota, joka on raportointipäivänä saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja, ja joka koskee toteutuneita tapahtumia, vallitsevia olosuhteita ja ennusteita tulevista taloudellisista olosuhteista.

Laskennassa mukana olevat rahoitusvarat luokitellaan kolmeen eri vaiheeseen, jotka kuvastavat rahoitusvarojen laadun heikentymistä alkuperäiseen kirjaamiseen.

Vaihe 1: Sopimukset, joiden luottoriski ei ole kasvanut alkuperäisestä kirjaamisesta ja joille lasketaan 12 kuukauden ECL.

Vaihe 2: Sopimukset, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä kirjaamisesta ja joille lasketaan koko voimassaolon ECL.

Vaihe 3: Laiminlyödyt sopimukset, joille lasketaan koko voimassaolon ECL.

1.6.1 Luottoriskin merkittävä kasvu

Arvioitaessa onko rahoitusinstrumenttiin liittyvä luottoriski kasvanut merkittävästi, tarkastellaan rahoitusinstrumentin odotettavissa olevana voimassaoloaikana toteutuvien laiminlyöntien riskin muutosta. Tätä arviointia tehtäessä verrataan toisiinsa rahoitusinstrumenttiin kohdistuvan laiminlyönnin riskiä raportointipäivänä ja kyseiseen rahoitusinstrumenttiin kohdistuvan laiminlyönnin riskiä alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Luottoriskin merkittävä kasvu johtaa lainan siirtämiseen vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Pankin käyttämät indikaattorit tilasiirtymäarvioinnissa ovat sekä määrällisiä että laadullisia.

Indikaattorit luottoriskin merkittävän kasvun arvioimiselle vaihtelevat eri portfolioiden välillä, mutta suurimpien lainasaamisten (henkilö- ja yritysasiakkaiden luotot) osalta pankki käyttää indikaattoreina muun muassa muutoksia käyttäytymisscoring- ja rating -luokittelussa sekä tiettyjä laadullisia indikaattoreita kuten lainanhoitojoustoprobleemien, tarkkailulistalle joutumista sekä sopimukseen perustuvien maksujen vähintään 30 päivän viivästymistä.

Oma Säästöpankki on automatisoinut tilasiirtymäarvioinnin, joka perustuu lainatyyppin mukaan henkilöasiakkaiden käyttäytymisscoring -arvojen ja yrityslainojen rating -arvojen muutoksiin sekä laadullisiin indikaattoreihin. Lainakohtaisia tilasiirtymiä seurataan säännöllisin väliajoin.

1.6.2 Määritelmä laiminlyönnille

Oma Säästöpankki on määrittänyt IFRS 9:n mukaisen laiminlyönnin tapahtuvan seuraavissa tilanteissa:

- Sopimukseen perustuvat maksut ovat 90 päivää myöhässä,
- Laina on perinnässä tai järjestämätön,
- Asiakas on velkasaneerauksessa tai konkurssissa tai
- Asiakkaan lainoista 20 % tai enemmän täyttää edelliset laiminlyönnin ehdot, jonka seurauksena asiakkaan kaikki lainat tulkitaan laiminlyödyiksi.

Määritelmä on yhdenmukainen siihen, jota pankki soveltaa viranomaisraportoinnissa. Arvioidessaan sitä, milloin velallinen on laiminlyönnin tilassa pankki huomioi laadullisia indikaattoreita, kuten lainaehtojen rikkoontumisia ja määrällisiä indikaattoreita kuten rästipäivien määrää käyttämällä sisäisiä ja ulkoisia tietolähteitä velallisen taloudellisesta asemasta.

1.6.3 Odotettavissa olevan luottotappion laskentaparametrit ja syöttötiedot

Henkilöasiakasluotot ja yritysluotot ovat merkittävimmät Oma säästöpankin liiketoiminnalle ja niiden osalta pankki arvostaa luottotappion vähennyserän käyttäen kaavaa $EAD \cdot PD \cdot LGD$ (vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä * maksukyvyttömyyden todennäköisyys * tappio-osuus). Pohjana parametrien määrittämisessä pankki käyttää asiakkaiden historiallista maksukäyttäytymisdataa.

Yritysluottojen osalta ECL-parametrien määrittämisessä pankki on käyttänyt rating -muutoksia kuvaamaan siirtymämatriisiin perustuvaa tilastollista mallia. Luottokelpoisuusluokitus (rating) on ulkopuolisen osapuolen tuottama arvo.

Pienempien segmenttien osalta Oma Säästöpankki soveltaa ECL -parametrien määrittämisessä yksinkertaista tappiosuhdemallia.

Joukkovelkakirjasijoitusten osalta pankki arvostaa luottotappion vähennyserän käyttäen kaavaa $EAD \cdot PD \cdot LGD$. PD-arvojen syöttötietolähteenä käytetään markkinatietokannasta saatavaa lainakohtaista dataa. Tämän lisäksi pankki soveltaa alhaisen luottoriskin poikkeusta sellaisiin velkakirjasijoituksiin, joiden luottoluokitus on raportointipäivänä vähintään *investment grade* -tasolla. Näissä tapauksissa luottotappion vähennyserä lasketaan määrään, joka vastaa 12 kuukauden odotettavissa olevia luottotappioita.

EAD-parametri (exposure at default) edustaa vastuun määrää raportointihetkellä. Oma Säästöpankki huomioi EAD -parametrin arvossa lainan kirjanpitoarvon ohella yksittäiseen lainaan kohdistuvat lyhennykset maksusuunnitelman mukaisesti. Joihinkin rahoitusinstrumentteihin sisältyvät kuitenkin sekä lainan pääoma, että sitoumus nostamattomaan osuuteen. Nostamaton osuus huomioidaan EAD:ssa koko myönnetyn limiitin osalta.

Oma Säästöpankin johto seuraa säännöllisesti luottotappion vähennyserän määrän kehitystä jokaisessa segmentissä varmenttaakseen, että malli kuvastaa oikein odotettavissa olevan luottotappion määrää. Tarvittaessa johto tarkentaa laskentaparametreja.

1.6.4 Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttaminen

Kun jaksotettuun hankintamenoan arvostettavaan rahoitusvaraan tai -velkaan tehdään muutos ilman että tämä johtaa varan tai velan kirjaamiseen pois taseesta, kirjataan tulosvaikutteinen voitto tai tappio. Voitto tai tappio määritetään siten, että se on alkuperäisten sopimukseen perustuvien rahavirtojen ja alkuperäisellä sopimusehtojen mukaisella korolla diskontattujen muutettujen rahavirtojen välinen erotus.

Esimerkkinä tällaisesta tilanteesta ovat asiakkaalle myönnetyn lainan lyhennyssuunnitelman muutokset tai lyhennysvapaan myöntäminen. Asiakkaan heikentyneestä maksukyvyistä johtuvat muutokset lainaehtoihin käsitellään luottoriskin kasvuna.

Huomattavien lainaehtojen muutoksien yhteydessä laina kirjataan pois taseesta ja tilalle kirjataan uusi laina. Mikäli taseesta pois kirjatun lainan luottoriski on ollut merkittävästi kasvanut, uusi laina kirjataan taseeseen arvoltaan alentuneena.

1.7 Lopullisen luottotappion kirjaaminen

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun lainasta ei arvioida enää kertyvän suorituksia ja lopullinen luottotappio pystytään laskemaan. Taseesta pois kirjaamisen yhteydessä aiemmin kirjattu odotettavissa oleva luottotappio peruutetaan ja kirjataan lopullinen luottotappio. Jos lainasta ei ole kirjattu lopullista luottotappiota, lainat kirjataan pois taseesta, kun niiden perintätoimenpiteet on suoritettu loppuun tai kun lainan ehtoja muutetaan merkittävästi esimerkiksi uudelleenrahoituksen yhteydessä.

1.8 Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen

Rahoitusvelkojen kirjanpitokäsittely ei muutu IFRS 9:n käyttöönoton seurauksena, sillä uudet vaatimukset vaikuttavat vain käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi nimenomaisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen kirjanpitokäsittelyyn, eikä konsernilla ole tällaisia velkoja. Taseesta pois kirjaamista koskevat säännöt vastaavat aiemmin sovellettuja IAS 39 Rahoitusinstrumentit -standardin vaatimuksia.

1.9 Johdannaiset ja suojauslaskenta

Pankki noudattaa suojauslaskennassa IFRS 9 standardin säännöstä, joka antaa mahdollisuuden jatkaa IAS 39 -standardin mukaisen portfoliosuojauslaskennan soveltamista.

1.10 Tarkennus laadintaperiaatteiden tuloutusperiaatteisiin

1.10.1 Korkotuotot ja -kulut

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle. Korkotuotot ja kulut kirjataan tuloslaskelmassa ”Korkokatteeseen”.

Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskemisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa, ja korko lasketaan arvonalennuksella vähennetyille lainan saldolle.

1.10.2 Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan pääsääntöisesti suoriteperiaatteen mukaisesti palvelun tai toimenpiteen suorittamisen yhteydessä. Useampaa vuotta koskevista palkkioista tuloutetaan tilikaudelle kuuluva osuus.

1.11 Johdon harkintaa edellyttävät tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Tämän osavuositarkastuksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti on vaatinut konsernin johdolta tiettyjä arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat osavuositarkastuksessa esitettyjen erien määrään ja liitteinä annettuihin tietoihin. Johdon keskeiset arviot koskevat tulevaisuutta ja raportointipäivän keskeisiä epävarmuustekijöitä. Ne liittyvät keskeisesti muun muassa käyvän arvon arviointiin, rahoitusvarojen, lainojen ja muiden saamisten sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisiin. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat osavuositarkastuksessa käytetyistä arvioista.

Johdon harkintaa edellyttävissä laatimisperiaatteissa ja arvioihin sisältyvissä epävarmuustekijöissä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2017 tilinpäätökseen verrattuna lukuun ottamatta arvioita, joita on tehty IFRS 9:n mukaan odotettavissa olevia luottotappioita kirjattaessa. Mallia on sovellettu 1. tammikuuta 2018 lähtien.

1.12 Uudet standardit ja tulkinnat, jotka eivät ole vielä voimassa

Uusi IFRS 16 *Vuokrasopimukset* (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardin korvaa IAS 17 standardin ja IFRIC 4 Miten määritellään, sisältääkö järjestely vuokrasopimuksen. IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuvelvoitteena sekä siihen liittyvänä omaisuus-eränä. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin

kirjanpitokäsittelyä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään noin USD 5 000 olevia hyödykkeitä. Vuokralle antajien kirjanpitokäsittely tulee säilymään suurelta osin nykyisen IAS 17:n mukaisena. Standardin vaikutuksia arvioidaan vielä konsernissa.

Muilla julkistetuilla standardimuutoksilla ja tulkinnoilla ei ole merkittävää vaikutusta Pankin konsernitilinpäätökseen.

K2 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

Varat 30.9.2018 (1 000 euroa)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon laajan tuloksen kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	Johdannaiset, suojauslaskennassa	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	40 025	-	-	-	40 025	40 025
Saamiset luottolaitoksilta	59 155	-	-	-	59 155	59 155
Saamiset asiakkailta	2 415 540	-	84	-	2 415 624	2 415 624
Johdannaiset, suojauslaskennassa	-	-	-	1 812	1 812	1 812
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	-	222 337	184	-	222 521	222 521
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	-	-	37 520	-	37 520	37 520
Varat yhteensä	2 514 720	222 337	37 788	1 812	2 776 656	2 776 656
Sijoituskiinteistöt					7 371	9 006
Muut kuin rahoitusvarat					57 918	57 918
Varat 30.9.2018	2 514 720	222 337	37 788	1 812	2 841 945	2 843 581

Velat 30.9.2018 (1 000 euroa)	Muut velat	Johdannaiset, suojauslaskennassa	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	59 629	-	59 629	59 629
Velat asiakkaille	1 728 865	-	1 728 865	1 728 865
Johdannaiset, suojauslaskennassa	-	2 038	2 038	2 038
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	734 698	-	734 698	734 698
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	25 000	-	25 000	25 000
Velat yhteensä	2 548 192	2 038	2 550 230	2 550 230
Muut kuin rahoitusvelat			37 082	37 082
Velat 30.9.2018	2 548 192	2 038	2 587 312	2 587 312

OMA SÄÄSTÖPANKKI OYJ -KONSERNIN OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2018

Varat 30.9.2017 (1 000 euroa)	Lainat ja saamiset	Eräpäivään asti pidettävät	Käypään arvoon tulos-vaikuttaisesti kirjattavat	Johdannaiset, suojauslaskennassa	Myytavissä olevat	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	6 471	-	-	-	-	6 471	6 471
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat varat	-	-	332	-	-	332	332
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	53 582	-	-	-	-	53 582	53 582
Lainat ja saamiset asiakkailta	1 917 531	-	-	-	-	1 917 531	1 917 531
Johdannaiset	-	-	-	2 132	-	2 132	2 132
Sijoitusomaisuus	-	1 989	-	-	269 060	271 049	273 206
Saamistodistukset	-	1 989	-	-	171 632	173 621	173 621
Osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	88 655	88 655	88 655
Sijoituskiinteistöt	-	-	-	-	8 772	8 772	10 930
Rahoitusvarat yhteensä	1 977 584	1 989	332	2 132	269 060	2 251 096	2 253 254
Muut kuin rahoitusvarat						40 336	40 336
Varat 30.9.2018	1 977 584	1 989	332	2 132	269 060	2 291 432	2 293 589

Velat 30.9.2017 (1 000 euroa)	Johdannaiset, suojauslaskennassa	Muut rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	-	34 062	34 062	34 062
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	1 512 107	1 512 107	1 512 107
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	455 072	455 072	455 072
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	-	12 800	12 800	12 800
Rahoitusvelat yhteensä	-	2 014 041	2 014 041	2 014 041
Muut kuin rahoitusvelat	-		39 697	39 697
Velat 30.9.2018	-	2 014 041	2 053 738	2 053 738

K3 Lainat ja saamiset

Lainat ja saamiset (1 000 euroa)	30.9.2018	31.12.2017	30.9.2017
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Vaadittaessa maksettavat	59 155	58 394	38 521
Vähimmäisvarantalletus	-	-	15 062
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	59 155	58 394	53 582
Lainat ja saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä			
Lainat	2 337 918	2 078 443	1 855 249
Käytetyt tililuotot	53 667	37 425	40 504
Valtion varoista välitetyt lainat	388	507	595
Luottokortit	23 623	21 457	21 129
Pankkitakaussaamiset	27	36	54
Lainat ja saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä yhteensä	2 415 624	2 137 868	1 917 531
Lainat ja saamiset yhteensä	2 474 779	2 196 262	1 971 113
IAS 39 Arvon alentumistappiot lainoista ja muista saamisista	1-9/2018	1-12/2017	1-9/2017
Arvon alentumistappiot kauden alussa	n/a	8 334	8 334
+ Arvon alentumistappiot lainoista ja muista saamisista	n/a	1 231	949
- Arvon alentumistappioiden peruutukset	n/a	- 768	- 1 567
+/- Saamisryhmäkohtaisten arvon alentumistappioiden muutos	n/a	- 76	230
Arvon alentumiset kauden lopussa	n/a	8 720	7 945

Oma Säästöpankki avasi TARGET2 –tilin Suomen pankissa syyskuussa 2017. Vähimmäisvarantalletus Suomen Pankissa siirtyi palveluntarjoajalta pankin omaan hoitoon lokakuussa 2017. Vuoden 2017 tilinpäätöksessä vähimmäisvarantalletus luettiin erään "Lainat ja saamiset luottolaitoksilta". 31.12.2017 ajankohdan luku on korjattu takautuvasti 30.9.2018 osavuositarkastuksessa ja siirretty taseen erään "Käteiset varat".

IFRS 9 Odotettavissa olevat luottotappiot - muutokset luottotappiovarauksessa

Saamiset luottolaitoksilta, jaksotettuun hankintamenoön (1 000 euroa)

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	1	12	-	13
Siirrot vaiheeseen 1	1	-	12	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-
Uudet saamistodistukset	153	-	-	153
Eräänntyneet saamistodistukset	-	0	-	-
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus	-	-	-	-
Toteutuneiden luottotappioiden palautusten vaikutus	-	-	-	-
Luottoriskin muutoksen vaikutus	5	-	-	5
Laskentamallin muutosten vaikutus	-	-	-	-
Manuaalisten korjausten vaikutus	-	-	-	-
Odotettavissa olevat luottotappiot 30.9.2018	160	-	-	160

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, jaksotettuun hankintamenoön (1 000 euroa)

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	1 001	1 658	7 090	9 749
Siirrot vaiheeseen 1	43	-	236	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	104	249	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	15	68	2 732
Uudet saamistodistukset	800	436	216	1 452
Eräänntyneet saamistodistukset	-	216	-	1 743
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus	-	0	0	-
Toteutuneiden luottotappioiden palautusten vaikutus	-	-	-	-
Luottoriskin muutoksen vaikutus	-	55	-	1 174
Laskentamallin muutosten vaikutus	-	-	-	-
Manuaalisten korjausten vaikutus	-	-	-	-
Odotettavissa olevat luottotappiot 30.9.2018	1 455	1 840	8 333	11 628

Taseen ulkopuoliset erät (1 000 euroa)

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	295	331	84	710
Siirrot vaiheeseen 1	30	-	42	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	3	5	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	1	0	1
Uudet saamistodistukset	257	95	51	403
Eräänntyneet saamistodistukset	-	143	-	144
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus	-	-	-	-
Toteutuneiden luottotappioiden palautusten vaikutus	-	-	-	-
Luottoriskin muutoksen vaikutus	0	-	44	1
Laskentamallin muutosten vaikutus	-	-	-	-
Manuaalisten korjausten vaikutus	-	-	-	-
Odotettavissa olevat luottotappiot 30.9.2018	436	201	89	726

K4 Johdannaiset

Varat (1 000 euroa)	30.9.2018	31.12.2017	30.9.2017
Käypää arvoa suojaavat			
Korkojohdannaiset	996	1 470	1 727
Muut suojaavat johdannaiset			
Osake- ja osakeindeksijohdannaiset	816	206	405
Johdannaisvarat yhteensä	1 812	1 676	2 132
Velat (1 000 euroa)	30.9.2018	31.12.2017	30.9.2017
Käypää arvoa suojaavat			
Korkojohdannaiset	2 038	2 222	-
Johdannaisvelat yhteensä	2 038	2 222	-
Suojatun kohteen arvonmuutos / Käyvän arvon suojaus	816	598	1 860
Suojatun kohteen arvonmuutos / Muut suojaavat johdannaiset	- 190	437	- 206

Kohde-etuuksien nimellisarvot ja johdannaisten käyvät arvot 30.9.2018	Nimellisarvot / Jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 v	1-5 v	Yli 5v	Yhteensä	Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus	5 000	365 000	-	370 000	996	2 038
Korkojohdannaiset	5 000	365 000	-	370 000	1 056	2 210
Cva- ja Dva-oikaisut	-	-	-	-	60	171
Muut suojaavat johdannaiset	31 677	40 566	-	72 242	816	-
Osake- ja osakeindeksijohdannaiset	31 677	40 566	-	72 242	953	-
Cva- ja Dva-oikaisut	-	-	-	-	137	-
Johdannaiset yhteensä	36 677	405 566	-	442 242	1 812	2 038

Kohde-etuuksien nimellisarvot ja johdannaisten käyvät arvot 30.9.2017	Nimellisarvot / Jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 v	1-5 v	Yli 5v	Yhteensä	Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus	15 000	20 000	-	35 000	1 727	-
Korkojohdannaiset	15 000	20 000	-	35 000	1 851	-
Cva- ja Dva-oikaisut	-	-	-	-	124	-
Muut suojaavat johdannaiset	10 289	57 900	-	68 189	405	-
Osake- ja osakeindeksijohdannaiset	10 289	57 900	-	68 189	574	-
Cva- ja Dva-oikaisut	-	-	-	-	169	-
Johdannaiset yhteensä	25 289	77 900	-	103 189	2 132	-

K5 Sijoitusomaisuus

Sijoitusomaisuus (1 000 euroa)	30.9.2018	31.12.2017	30.9.2017
IFRS 9, 1.1.2018 alkaen			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat			
Saamistodistukset	184	n/a	n/a
Osakkeet ja osuudet	37 345	n/a	n/a
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat yhteensä	37 529	n/a	n/a
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat			
Saamistodistukset	222 337	n/a	n/a
Osakkeet ja osuudet	-	n/a	n/a
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat yhteensä	222 337	n/a	n/a
IAS 39, 31.12.2017 asti			
Myytäväissä olevat rahoitusvarat			
Saamistodistukset	n/a	150 647	171 632
Osakkeet ja osuudet	n/a	33 380	88 655
Myytäväissä olevat rahoitusvarat yhteensä	n/a	184 027	260 287
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset			
Saamistodistukset	n/a	1 989	1 989
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset yhteensä	n/a	1 989	1 989
Sijoituskiinteistöt	7 371	8 236	8 772
Sijoituskiinteistöt yhteensä	7 371	8 236	8 772
Sijoitusomaisuus yhteensä	267 236	194 253	271 049
Sijoituskiinteistöjen muutokset (1 000 euroa)			
	1-9/2018	1-12/2017	1-9/2017
Hankintameno 1.1.	13 671	13 863	13 863
+ Lisäykset	36	350	312
- Vähennykset	- 942	- 542	- 742
+/- Siirrot	49	0	-
Hankintameno kauden lopussa	12 814	13 671	13 433
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 1.1.	- 5 435	- 4 536	- 4 536
+ Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	101	42	201
- Poistot	- 312	- 521	- 325
+/- Muut muutokset	201	336	-
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot kauden lopussa	- 5 444	- 5 435	- 4 660
Kirjanpitoarvo 1.1.	8 236	9 327	9 327
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	7 371	8 236	8 772

IFRS 9 Odotettavissa olevat luottotappiot - muutokset luottotappiovarauksessa

Saamistodistukset, jaksotettuun hankintamenoön (1 000 euroa)

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	84	11	-	95
Siirrot vaiheeseen 1	1	7	-	6
Siirrot vaiheeseen 2	- 1	9	-	9
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-
Uudet saamistodistukset	17	4	-	21
Eräänntyneet saamistodistukset	- 35	1	-	36
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus	-	-	-	-
Toteutuneiden luottotappioiden palautusten vaikutus	-	-	-	-
Luottoriskin muutoksen vaikutus	- 1	1	-	2
Laskentamallin muutosten vaikutus	-	-	-	-
Manuaalisten korjausten vaikutus	-	-	-	-
Odotettavissa olevat luottotappiot 30.9.2018	66	15	-	81

Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat saamistodistukset, jaksotettuun hankintamenoön (1 000 euroa)

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	389	-	-	389
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	- 1	9	-	8
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-
Uudet saamistodistukset	136	9	-	146
Eräänntyneet saamistodistukset	-	-	-	-
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus	-	-	-	-
Toteutuneiden luottotappioiden palautusten vaikutus	-	-	-	-
Luottoriskin muutoksen vaikutus	- 80	-	-	80
Laskentamallin muutosten vaikutus	-	-	-	-
Manuaalisten korjausten vaikutus	-	-	-	-
Odotettavissa olevat luottotappiot 30.9.2018	444	18	-	462

OMA SÄÄSTÖPANKKI OYJ -KONSERNIN OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2018

30.9.2018	Oman pääoman ehtoiset				Vieraan pääoman ehtoiset				Kaikki yhteensä
	Käyvän arvon rahaston kautta arvostettavat	Tulovaikutteisesti arvostettavat	Jaksotettavaan hankintamenoön arvostettavat	Yhteensä	Käyvän arvon rahaston kautta arvostettavat	Tulovaikutteisesti arvostettavat	Jaksotettavaan hankintamenoön arvostettavat	Yhteensä	
Noteeratut									
Julkisyhteisöiltä	-	-	-	-	99 387	-	-	99 387	99 387
Muilta	-	15 955	-	15 955	120 868	-	-	120 868	136 821
Muut									
Muilta	-	21 390	-	21 390	2 082	184	-	2 266	23 658
Yhteensä	-	37 345	-	37 345	222 337	184	-	222 521	259 865

Myytävissä olevat rahoitusvarat ja eräpäivään asti pidettävät sijoitukset (1 000 euroa)

30.9.2017	Myytävissä olevat saamistodistukset	Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet			Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	Kaikki yhteensä
	Käypään arvoon	Käypään arvoon	Hankinta-menoon	Yhteensä	Jaksotettuun hankintamenoon	
Noteeratut						
Julkisyhteisöiltä	62 227	-	-	-	-	62 227
Muilta	106 325	68 528	-	68 528	1 989	176 842
Muut kuin noteratut						
Muilta	3 080	11 761	8 366	20 127	-	23 207
Yhteensä	171 632	80 289	8 366	88 655	1 989	262 276

K6 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille ja velat luottolaitoksille

(1 000 euroa)	30.9.2018	31.12.2017	30.9.2017
Velat luottolaitoksille			
Vaadittaessa maksettavat	14 454	14 644	12 149
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	45 175	21 349	21 913
Velat luottolaitoksille yhteensä	59 629	35 993	34 062
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			
Talletukset	1 729 353	1 639 422	1 509 558
Vaadittaessa maksettavat	1 539 975	1 420 786	1 275 737
Muut	189 377	218 636	233 821
Muut rahoitusvelat	328	479	689
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	328	479	689
Ottolainauksen käyvän arvon muutos	- 816	- 598	1 860
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille yhteensä	1 728 865	1 639 304	1 512 107
Velat luottolaitoksille, yleisölle ja julkisyhteisöille yhteensä	1 788 494	1 675 298	1 546 169

K7 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat (1 000 euroa)	30.9.2018	31.12.2017	30.9.2017
Joukkovelkakirjalainat	582 749	583 045	334 703
Sijoitustodistukset	151 949	153 916	120 370
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat yhteen	734 698	736 961	455 072

Joukkovelkakirjalainojen maturiteetit	Nimellisarvo	Korko	Liikkeellelasku vuosi	Eräpäivä	Kirjanpitoarvo		
					30.9.2018	31.12.2017	30.9.2017
Oma Säästöpankki Oyj 16.4.2018	100 000	0,930 % / vaihtuva	2015	16.4.2018	-	99 980	99 963
Oma Sp Oyj 6.5.2019	110 000	1,000 % / vaihtuva	2016	6.5.2019	109 963	109 916	109 900
Oma Sp Oyj 3.4.2020	125 000	0,880 % / vaihtuva	2017	3.4.2020	124 903	124 855	124 839
Oma Sp Oyj 12.12.2022 *	350 000	0,125 % / vaihtuva	2017	12.12.2022	347 883	248 294	-
					582 749	583 045	334 703

*Joukkovelkakirjalainan toinen erä 100 miljoonaa euroa laskettiin liikkeeseen kesäkuussa 2018.

Sijoitustodistuksien maturiteetit	Alle 3kk	3 - 6 kk	6-9 kk	9-12 kk	Kirjanpitoarvo
30.9.2018	91 984	59 965	-	-	151 949
31.12.2017	90 978	56 949	5 988	-	153 916
30.9.2017	52 463	45 953	21 953	-	120 370

K8 Korkokate

Korkokate (1 000 euroa)	1-9/2018	1-9/2017	1-12/2017
Korkotuotot			
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöltä	37 260	30 989	42 272
Saamistodistuksista	1 633	1 753	2 361
Johdannaisista	1 496	977	1 344
Muut korkotuotot	572	438	602
Korkotuotot yhteensä	40 961	34 157	46 579
Korkokulut			
Veloista luottolaitoksille	- 557	- 357	- 486
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	- 1 735	- 1 974	- 2 531
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	- 2 373	- 2 357	- 3 084
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	- 363	- 292	- 394
Muut korkokulut	- 7	- 435	- 767
Korkokulut yhteensä	- 5 036	- 5 414	- 7 262
Korkokate	35 925	28 744	39 317

K9 Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot ja -kulut (1 000 euroa)	1-9/2018	1-9/2017	1-12/2017
Palkkiotuotot			
Luotonannosta	8 637	5 775	7 754
Talletuksista	100	201	238
Kortti- ja maksuliikenteestä	9 112	8 468	11 233
Arvopapereiden välittämisestä	80	87	117
Rahastoista	1 865	1 800	2 374
Lainopillisista tehtävistä	534	502	728
Välitetystä toiminnasta	962	969	1 303
Takausten myöntämisestä	450	332	463
Muut palkkiotuotot	597	488	602
Palkkiotuotot yhteensä	22 336	18 622	24 814
Palkkiokulut			
Kortti- ja maksuliikenteestä	- 2 135	- 2 258	- 3 056
Arvopapereista	- 47	- 46	- 74
Muut palkkiokulut	- 781	- 295	- 439
Palkkiokulut yhteensä	- 2 963	- 2 598	- 3 569
Palkkiotuotot ja kulut, netto	19 374	16 023	21 245

K10 Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot

IFRS 9, 1.1.2018 alkaen (1 000 euroa)	1-9/2018	1-9/2017	1-12/2017
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot			
Saamistodistuksista			
Myyntivoitot ja -tappiot	- 116	n/a	n/a
Arvostusvoitot ja -tappiot	- 99	n/a	n/a
Saamistodistuksista yhteensä	- 215	n/a	n/a
Osakkeista ja osuuksista			
Osinkotuotot	1 275	n/a	n/a
Myyntivoitot ja -tappiot	- 77	n/a	n/a
Arvostusvoitot ja -tappiot	209	n/a	n/a
Osakkeista ja osuuksista yhteensä	1 407	n/a	n/a
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot yhteensä	1 192	n/a	n/a
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot			
Saamistodistuksista			
Myyntivoitot ja -tappiot	2	n/a	n/a
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretty arvostusero	161	n/a	n/a
Saamistodistuksista yhteensä	163	n/a	n/a
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot yhteensä	163	n/a	n/a
IAS 39, 31.12.2017 asti (1 000 euroa)	1-9/2018	1-9/2017	1-12/2017
Myytäväissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot			
Saamistodistuksista			
Myyntivoitot ja -tappiot	n/a -	58	- 161
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretty arvostusero	n/a	454	2 166
Saamistodistuksista yhteensä	n/a	396	2 005
Osakkeista ja osuuksista			
Myyntivoitot ja -tappiot	n/a	72	- 68
Arvon alentumiset	n/a	-	-
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretty arvostusero	n/a	1 876	8 249
Käyvän arvon rahastosta siirretty arvostustappio	n/a -	623	- 888
Käyvän arvon rahastosta siirretty arvostusvoitto	n/a	2 499	9 138
Osinkotuotot	n/a	936	972
Osakkeista ja osuuksista yhteensä	n/a	2 883	9 154
Myytäväissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot yhteensä	n/a	3 279	11 159

Sijoituskiinteistöjen nettotuotot (1 000 euroa)	1-9/2018	1-9/2017	1-12/2017
Vuokra- ja osinkotuotot	621	705	930
Myyntivoitot ja -tappiot	- 402	53	53
Muut tuotot sijoituskiinteistöistä	6	8	10
Vastike- ja hoitokulut	- 692	- 598	- 831
Poistot ja arvonalentumiset sijoituskiinteistöistä	- 9	- 325	- 317
Vuokrakulut sijoituskiinteistöistä	- 1	- 1	- 12
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot yhteensä	- 478	- 159	- 168
Valuuttatoiminnan nettotuotot	29	- 187	- 194
Suojauslaskennan nettotuotot	- 270	9	- 51
Kaupankäynnin nettotuotot	197	- 37	34
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot yhteensä	832	2 905	10 780

K11 Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot

(1 000 euroa)	1-9/2018	1-9/2017	1-12/2017
IFRS 9, 1.1.2018 alkaen			
ECL saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista eristä	- 1 878	n/a	n/a
ECL vieraan pääoman ehtoisista sijoituksista	- 224	n/a	n/a
IFRS 9 mukaiset odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä	- 2 102	n/a	n/a
IAS 39, 1.1.2018 asti			
Saamiskohtaisten arvonalentumisten lisäys	n/a	- 949	- 1 231
Saamiskohtaisten arvonalentumisten peruutus	n/a	1 567	768
Ryhmäkohtaisten arvonalentumisten muutos	n/a	230	76
IAS 39 mukaiset arvonalennukset yhteensä	n/a	848	- 386
Lopulliset luottotappiot			
Lopulliset luottotappiot	- 1 522	- 1 782	- 2 329
Palautukset lopullisista luottotappioista	74	100	115
Toteutuneet luottotappiot yhteensä	- 1 447	- 1 683	- 2 213
Saamisten arvonalentumiset yhteensä	- 3 549	- 835	- 2 600

K12 Käyvät arvot arvostusmenetelmän mukaisesti

Rahoitusinstrumenttien käypien arvojen määrittely kuvataan vuoden 2017 tilinpäätöksen liitteessä K2 Laadintaperiaatteet kappaleessa ”Käyvän arvon määrittäminen”.

Tasolle 3 kirjatut oman pääoman ehtoiset sijoitukset pitävät sisällään Oma Säästöpankin toiminnan kannalta välttämättömien yhtiöiden osakkeet. Tällaisia omistuksia ovat Oy Samlink Ab:n ja Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n osakkeet, jotka arvostetaan tilinpäätöksessä hankintameno (taso 3).

30.9.2018

Toistuvasti käypään arvoon arvostetut erät 30.9.2018

Rahoitusvarat (1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat				
Oman pääoman ehtoiset	37 520	15 952	1 367	20 200
Vieraan pääoman ehtoiset	268	184	-	84
Johdannaiset	1 812	816	996	-
Käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta arvostettavat				
Vieraan pääoman ehtoiset	222 337	219 046	-	3 291
Rahoitusvarat yhteensä	261 936	235 998	2 362	23 575

Rahoitusvelat (1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Johdannaiset	2 038	-	2 038	-
Rahoitusvelat yhteensä	2 038	-	2 038	-

Jaksettuihin hankintameno arvoon arvostettavat 30.9.2018

Rahoitusvelat (1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Muut rahoitusvelat	799 673	472 787	151 949	174 937
Rahoitusvelat yhteensä	799 673	472 787	151 949	174 937

Tasolle 3 luokiteltujen sijoitusten tapahtumat 2018

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat (1 000 euroa)	Oman pääoman ehtoiset	Vieraan pääoman ehtoiset	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	-	332	332
+/- IFRS 9 -siirtymän vaikutus	19 119	386	19 505
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	19 119	718	19 837
+ Hankinnat	1 181	-	1 181
- Myynnit	- 66	-	- 66
- Vuoden aikana erääntyneet	-	- 532	- 532
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoituneet arvonmuutokset	- 54	- 100	- 154
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoitumattomat arvonmuutokset	20	- 1	19
+ Siirrot tasolle 3	-	-	-
- Siirrot tasolle 1 ja 2	-	-	-
Kirjanpitoarvo 30.9.2018	20 200	84	20 284

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat (1 000 euroa)	Oman pääoman ehtoiset	Vieraan pääoman ehtoiset	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	19 119	5 712	24 831
+/- IFRS 9 -siirtymän vaikutus	- 19 119	- 4 963	- 24 082
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	-	749	749
+ Hankinnat	-	2 991	2 991
- Myynnit	-	- 6	- 6
- Vuoden aikana erääntyneet	-	- 451	- 451
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoituneet arvonmuutokset	-	-	-
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoitumattomat arvonmuutokset	-	-	-
+/- Laajan tuloksen eriin kirjatut arvonmuutokset	-	8	8
+ Siirrot tasolle 3	-	-	-
- Siirrot tasolle 1 ja 2	-	-	-
Kirjanpitoarvo 30.9.2018	-	3 291	3 291

Herkkyysanalyysi tasolle 3 kuuluville rahoitusvaroille 30.9.2018 (1 000 euroa)

			Mahdollinen tulosvaikutus omaan pääomaan	
Oman pääoman ehtoiset	Oletettu muutos	Kirjanpitoarvo	Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	+/- 15%	20 200	3 030	- 3 030
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	+/- 15 %	-	-	-
Yhteensä		20 200	3 030	- 3 030

			Mahdollinen tulosvaikutus omaan pääomaan	
Vieraan pääoman ehtoiset	Oletettu muutos	Markkina-arvo	Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	+/- 15%	84	13	- 13
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	+/- 15 %	3 291	494	- 494
Yhteensä		3 375	506	- 506

			Mahdollinen tulosvaikutus omaan pääomaan	
	Oletettu muutos	Markkina-arvo	Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	+/- 15%	20 284	3 043	- 3 043
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	+/- 15 %	3 291	494	- 494
Yhteensä		23 575	3 536	- 3 536

30.9.2017

Toistuvasti käypään arvoon arvostetut erät 30.9.2017

Rahoitusvarat	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	332	-	-	332
Johdannaiset	2 132	405	1 727	-
Myytavissä olevat rahoitusvarat	260 287	234 897	841	24 549
Rahoitusvarat yhteensä	262 751	235 302	2 568	24 881

Rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Johdannaiset	-	-	-	-
Rahoitusvelat yhteensä	-	-	-	-

Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat 30.9.2017

Rahoitusvarat	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	1 989	1 989	-	-
Lainat ja muut saamiset	84	-	-	84
Rahoitusvarat yhteensä	2 073	1 989	-	84

Rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Muut rahoitusvelat	487 841	124 839	120 370	242 632
Rahoitusvelat yhteensä	487 841	124 839	120 370	242 632

Tasolle 3 luokiteltujen sijoitusten tapahtumat 2017

Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat	2017
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	576
+ Hankinnat	-
- Myynnit	-
- Vuoden aikana erääntyneet	200
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoituneet arvonmuutokset	11
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoitumattomat arvonmuutokset	34
+Siirrot tasolle 3	-
-Siirrot tasolle 1 ja 2	-
Kirjanpitoarvo 30.9.2017	332

Myytävissä olevat rahoitusvarat	2017
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	21 762
+ Hankinnat	3 360
- Myynnit	99
- Vuoden aikana erääntyneet	192
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoituneet arvonmuutokset	42
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoitumattomat arvonmuutokset	950
+/- Laajan tuloksen eriin kirjatut arvonmuutokset	883
+Siirrot tasolle 3	-
-Siirrot tasolle 1 ja 2	256
Kirjanpitoarvo 30.9.2017	24 549

Herkkyysanalyysi tasolle 3 kuuluvilla rahoitusvaroilla 30.9.2017

Osakkeet ja osuudet	Oletettu muutos	Kirjanpitoarvo	Mahdollinen tulosvaikutus omaan pääomaan		
			Positiivinen		Negatiivinen
Myytävissä olevat rahoitusvarat	+/- 15 %	19 294	2 894	-	2 894
Yhteensä		19 294	2 894	-	2 894

Korkoinstrumentit	Oletettu muutos	Markkina-arvo	Mahdollinen tulosvaikutus omaan pääomaan		
			Positiivinen		Negatiivinen
Myytävissä olevat rahoitusvarat	+/- 15 %	5 672	851	-	851
Yhteensä		5 672	851	-	851

K13 Lähipiiritiedot

Lähipiirillä tarkoitetaan Oma Säästöpankissa johtavassa asemassa olevia avainhenkilöitä ja näiden perheenjäseniä, tytäryhtiöitä, yhteisiä toimintoja sekä yhtiöitä, joissa johtavassa asemassa olevalla avainhenkilöllä on määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta ja yhteisöt, joilla on huomattava vaikutusvalta Oma Säästöpankki Oyj:ssä. Avainhenkilöitä ovat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varahenkilö sekä pankin johtoryhmän ja laajennetun johtoryhmän jäsenet. Lähipiirille myönnettyissä lainoissa noudatetaan normaaleja luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

Lähipiiritiedoissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia 31.12.2017 jälkeen.

Avainhenkilöiden saamat korvaukset 01-09/2018

	Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja	Hallitus	Muu johtoryhmä
Palkat ja palkkiot	457	272	627
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	136	-	-
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-	-	-

Avainhenkilöiden saamat korvaukset 01-09/2017

	Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja	Hallitus	Muu johtoryhmä
Palkat ja palkkiot	426	318	492
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	53	17	-
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-	-	-

	30.9.2018		30.9.2017	
	Avainhenkilöt ja heidän perheenjäsenet	Muut lähipiiriin kuuluvat	Avainhenkilöt ja heidän perheenjäsenet	Muut lähipiiriin kuuluvat
Luotot	4 859	15 996	2 837	7 644
Talletukset	1 157	3 562	1 159	7 016
Takaukset	100	100	100	100
Saadut korot	26	330	14	180
Maksetut korot	1	0	2	3
Palvelupalkkiot	3	12	2	12

K14 Vakavaraisuuden yhteenveto

Vakavaraisuuslaskennan raportointitaso muuttui vuoden 2018 alkupuoliskosta alkaen. Osavuositarkastuksessa 30.9.2018 vakavaraisuus raportoidaan Oma Säästöpankki -konsernin tasolla, kun vertailukausien luvut raportoitii emoyhtiö Oma Säästöpankki Oyj:n tasolla. Oma Säästöpankki -konserni julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Osavuositarkastuksessa 30.9.2018 julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot. Vakavaraisuuden ja riskien hallinnasta kerrotaan tarkemmin Oma Säästöpankin tilinpäätöksessä 31.12.2017.

Vakavaraisuuslaskelman pääerät (1 000 euroa)	Konserni 30.9.2018*	Emo 31.12.2017**	Emo 30.9.2017**
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	253 919	242 873	238 581
Vähennykset ydinpääomasta	-7 336	-10 383	-9 215
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	246 583	232 490	229 366
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	0	0	0
Vähennykset ensisijaisesta lisäpääomasta	0	0	0
Ensisijainen lisäpääoma (AT1) yhteensä	0	0	0
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	246 583	232 490	229 366
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	14 291	17 766	3 269
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	0	0	0
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	14 291	17 766	3 269
Omat varat (TC = T1 + T2) yhteensä	260 873	250 255	232 635
Riskipainotetut erät			
Luotto- ja vastapuoliriski	1 358 198	1 193 120	1 122 518
Vastuun arvonoikaisuriski (CVA)	4 115	7 104	3 668
Markkinariski (valuuttariski)	0	0	21 182
Operatiivinen riski	110 887	109 516	89 632
Riskipainotetut erät yhteensä	1 473 199	1 309 739	1 237 000
Luottolaitoslain mukainen kiinteä pääomapuskuri (2,5 %)	36 830	32 743	30 925
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	16,74 %	17,75 %	18,54 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	16,74 %	17,75 %	18,54 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	17,71 %	19,11 %	18,81 %
Vähimmäisomavaraisuusaste			
Ensisijainen pääoma	246 583	232 490	229 366
Vastuiden kokonaismäärä	2 903 332	2 776 384	2 334 012
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	8,49 %	8,40 %	9,83 %

* Tiedot laskettu konsernista.

** Tiedot laskettu emoyhtiöstä.

K15 IFRS9 siirtymän vaikutukset avaavaan taseeseen

Oma Säästöpankki otti IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin käyttöön 1.1.2018. Aikaisempien tilikausien vertailutietoja ei oikaistu, minkä vuoksi standardin käyttöönotosta johtuvat oikaisut rahoitusvarojen kirjanpitoarvoihin on kirjattu avaavan taseen omaan pääomaan. Standardin mukaiset tilinpäätöksen laadintaperiaatteet on esitetty osavuositarkastuksen liitteessä K1 Laadintaperiaatteet.

Uudelleenluokittelun ja uudelleenarvostuksen vaikutukset oman pääoman eriin

	31.12.2017	Muutos	1.1.2018
Käyvän arvon rahasto	4 181		
Uudelleenarvostus			
Odotettavissa olevat luottotappiot		484	
Saamistodistukset, eräpäivään asti pidettävistä siirrettyjen arvostuksesta		562	
Uudelleenluokittelu			
Käyvän arvon rahaston siirto		- 3 773	
Laskennallisen veron muutos		545	
Käyvän arvon rahasto yhteensä	4 181	- 2 181	1 999
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	106 439		
Uudelleenarvostus		-	
Arvonalentumisten purku 31.12.2017			
IAS 39 tehdyt arvonalentumiset		7 587	
IAS 39 saamisryhmäkohtaiset arvonalentumiset		1 222	
Arvonalentumisten purku yhteensä 31.12.2017		8 810	
Odotettavissa olevat luottotappiot			
IFRS 9 odotettavissa olevat luottotappiot antolainaus		- 9 762	
IFRS 9 odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenuun luokiteltavat		-	
IFRS 9 odotettavissa olevat luottotappiot käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta luokiteltavat		- 484	
IFRS 9 taseen ulkopuoliset erät		- 710	
Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä		- 10 956	
Uudelleenluokittelu			
Käyvän arvon rahaston siirto		3 773	
Uudelleenluokittelu yhteensä		3 773	
Laskennallisen veron muutos		- 325	
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	106 439	1 301	107 740
Oma pääoma yhteensä *	240 706	- 747	239 959
Määräysvallattomien omistajien osuus	778	- 133	645
Konserni yhteensä	241 484	- 880	240 604

* Oma pääoma per 1.1.2018 sisältäen myös oman pääoman muut erät. Laskelmassa on kuvattu IFRS 9 -siirtymän vaikutus käyvän arvon rahastoon ja edellisten tilikausien voittoon (-tappioon).

* 31.12.2017 vakavaraisuus on raportoitu emoyhtiön tasolla.

Uudelleenluokittelun ja uudelleenarvostuksen vaikutukset rahoitusvarojen ja -velkojen tase-eriin

Rahoitusvarat	IAS 39 kirjanpitoarvo 31.12.2017	Uudelleen luokittelu	Uudelleen arvostus	IFRS 9 kirjanpitoarvo 1.1.2018
Jaksotettu hankintameno				
Käteiset varat				
Tase 31.12.2017	265 265			
Uudelleenarvostus	-	-	-	
Tase 1.1.2018	265 265	-	-	265 265
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta				
Tase 31.12.2017	73 847			
Uudelleenarvostus	-	-	-	
Tase 1.1.2018	73 847	-	-	73 847
Lainat ja saamiset yleisöltä				
Tase 31.12.2017	2 137 868			
Uudelleenarvostus	-	-	711	
Tase 1.1.2018	2 137 868	-	711	2 137 158
Sijoitukset				
Tase 31.12.2017	1 989			
Luokittelu - laajan tuloksen kautta arvostettaviin	-	1 989	-	
Uudelleenarvostus	-	-	-	
Tase 1.1.2018	1 989	1 989	-	-
Muut varat *	29 465	-	521	29 985
	29 465	-	521	29 985
Jaksotettu hankintameno yhteensä	2 508 433	-	1 989	2 506 255
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Sijoitukset				
Tase 31.12.2017	184 027			
Luokittelu - Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (oman pääoman ehtoiset)	-	-	-	
Luokittelu - Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (vieraan pääoman ehtoiset)	-	145 572	-	
Luokittelu - Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	38 455	-	
Luokittelu - jaksotettu hankintameno	-	-	-	
Tase 1.1.2018	184 027	-	184 027	-
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (vieraan pääoman ehtoiset)				
Sijoitukset				
Tase 31.12.2017	-			
Luokittelu - myytävissä olevista rahoitusvaroista	-	145 572	-	145 572
Luokittelu - eräpäivään asti pidettävistä rahoitusvaroista	-	1 989	562	2 551
Tase 1.1.2018	-	147 561	562	148 123
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta yhteensä	184 027	-	36 467	148 123

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Johdannaisinstrumentit	1 676			1 676
Sijoitukset	332			332
Tase 31.12.2017	2 008			2 008
Luokittelu - myytävissä olevista rahoitusvaroista		38 455		38 455
Tase 1.1.2018	2 008	38 455	-	40 463
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti yhteensä				
	2 008	38 455	-	40 463
<hr/>				
Rahoitusvarat yhteensä	2 694 469	-	0	373
				2 694 841

Rahoitusvelat	IAS 39 kirjanpitoarvo 31.12.2017	Uudelleen luokittelu	Uudelleen arvostus	IFRS 9 kirjanpitoarvo 1.1.2018
Jaksotettu hankintameno				
Velat luottolaitoksille	35 993	-	-	35 993
Velat yleisölle	1 639 304	-	-	1 639 304
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	764 961	-	-	764 961
Muut velat	42 602	-	807*	43 408
Tase 1.1.2018	2 482 860	-	807	2 483 667
Jaksotettu hankintameno yhteensä	2 482 860	-	807	2 483 667
<i>* Erässä on esitetty taseen ulkopuolisista eristä kirjattu odotettavissa oleva luottotappio.</i>				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-	-	-
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvelat	-	-	-	-
Johdannaisinstrumentit	2 222	-	-	2 222
Tase 1.1.2018	2 222	-	-	2 222
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti yhteensä	2 222	-	-	2 222
<hr/>				
Rahoitusvelat yhteensä	2 485 083	-	807	2 485 890

OMA SÄÄSTÖPANKKI OYJ -KONSERNIN OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2018

	Luokittelu IAS 39	Luokittelu IFRS 9	Kirjanpitoarvo IAS 39 30.12.2017	Kirjanpitoarvo IFRS 9 1.1.2018
Käteiset varat	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	265 265	265 265
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	73 847	73 847
Lainat ja saamiset yleisöltä	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	2 137 869	2 137 158
Johdannaisinstrumentit	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 676	1 676

Sijoitukset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	38 456	38 456
Sijoitukset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	145 572	145 572
Sijoitukset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	332	332
Sijoitukset	Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	1 989	2 552
Sijoitukset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettu hankintameno	-	-
Muut varat			29 465	29 986

Varat yhteensä * **2 694 469** **2 694 841**

* Taulukossa esitetyt verosaamiset ja muut varat sisältyvät Varat yhteensä -lukuun.

	Luokittelu IAS 39	Luokittelu IFRS 9	Kirjanpitoarvo IAS 39 30.12.2017	Kirjanpitoarvo IFRS 9 1.1.2018
Velat luottolaitoksille	Muut rahoitusvelat	Jaksotettu hankintameno	35 994	35 994
Velat yleisölle	Muut rahoitusvelat	Jaksotettu hankintameno	1 639 305	1 639 305
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	Muut rahoitusvelat	Jaksotettu hankintameno	764 961	764 961
Johdannaisinstrumentit	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	2 223	2 223
Muut velat			42 602	43 409

Velat yhteensä * **2 485 083** **2 485 890**

* Taulukossa esitetyt verovelat ja muut velat sisältyvät Velat yhteensä -lukuun.

K16 Olennaiset tapahtumat puolivuositiedotuspäivän jälkeen

Oma Säästöpankki ja Pohjoismaiden Investointipankki (NIB) allekirjoittivat 18.10.2018 sopimuksen 35 miljoonan euron lainaohjelmasta pienten ja keskisuurten yritysten, pienten midcap-yritysten sekä ympäristöprojektien rahoittamiseen. Ohjelman laina-aika on seitsemän vuotta. Kyseessä on Oma Säästöpankin ja NIB:n toinen yhdessä järjestämä lainaohjelma. Lehdistötiedote lainaohjelmasta julkistettiin 18.10.2018.

Oma Säästöpankki on julkistanut avaavansa uudet yksiköt Helsinkiin ja Ouluun loppuvuoden 2018 aikana sekä Turkuun uuden laajennetun yksikön alkuvuoden 2019 aikana.

Ulkopuolelta tulevien vaatimusten vuoksi pankki purki tilinumerosarjojen päällekkäisyyksiä lokakuun loppupuolella. Projekti oli mittava toteutustyö ja iso muutos pankin asiakkaille. Tilinumeroiden yhtenäistämisen myötä pankki pystyy kehittämään palvelujaan tulevaisuudessa entistä paremmin.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Liikevaihto	=	Korkotuotot, Palkkiotuotot, Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot, Liiketoiminnan muut tuotot	
Liiketoiminnan nettotuotot yhteensä	=	Korkokate, Palkkiotuotot ja -kulut netto, Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot, Liiketoiminnan muut tuotot	
Liiketoiminnan kulut yhteensä	=	Henkilöstökulut, Liiketoiminnan muut kulut, Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	
Maksuvalmiusvaatimus (LCR)	=	Maksuvalmiuspuskurin riittävyys suhteessa nettomääräiseen käteisen ja vakuuksien nettoulosvirtaukseen 30 päivän ajan vakavassa stressitilanteessa	
Kulut/tuotot-suhde, %	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan kulut yhteensä}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$	x100
Oman pääoman tuotto, ROE %	=	$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio - Tuloverot}}{\text{Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$	x100
Koko pääoman tuotto, ROA %	=	$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio - Tuloverot}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$	x100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$	x100
Vakavaraisuussuhde, (TC) %	=	$\frac{\text{Omat varat yhteensä (TC)}}{\text{Riskipainotetut erät yhteensä (RWA)}} \times 100$	x100
Ydinpääomasuhde, (CET1) %	=	$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1)}}{\text{Riskipainotetut erät yhteensä (RWA)}} \times 100$	x100
Ensisijaisen pääoman suhde, (T1) %	=	$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (T1)}}{\text{Riskipainotetut erät yhteensä (RWA)}} \times 100$	x100

$$\text{Osakekohtainen tulos (EPS), EUR} = \frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän keskimäärin}}$$

Oma Säästöpankki Oyj
Valtakatu 32, 53100 Lappeenranta
puh. 020 764 0600
omaspp.fi